III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJA

EESK 529. PLENĀRSESIJA 2017. GADA 18. UN 19. OKTOBRĪ

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Atbilstības pakete:

a) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Rīcības plāns *SOLVIT* stiprināšanai: vienotā tirgus sniegto priekšrocību nodrošināšana iedzīvotājiem un uzņēmumiem"

(COM(2017) 255 final – SDW(2017) 210 final);

b) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par vienotas digitālās vārtejas izveidi informācijas, procedūru, palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumu sniegšanai un par Regulas (ES) Nr. 1024/2012 grozījumiem

(COM(2017) 256 final – 2017/0086 (COD));

c) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru paredz nosacījumus un procedūru, saskaņā ar kuru Komisija var pieprasīt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām sniegt informāciju attiecībā uz iekšējo tirgu un ar to saistītām jomām"

(COM(2017) 257 final – 2017/0087 (COD))

(2018/C 081/12)

Ziņotājs: ***Bernardo HERNÁNDEZ BATALLER***

Apspriešanās	a) Eiropas Komisija, 5.7.2017. b) Eiropas Parlaments, 12.6.2017. Padome, 14.6.2017. c) Eiropas Parlaments, 31.5.2017. Padome, 10.10.2017.
Juridiskais pamats	a) LESD 304. pants b) LESD 21. panta 2. punkts, 48. pants un 114. panta 1. punkts c) LESD 43. panta 2. punkts, 91. pants, 100. pants, 114. pants, 192. pants, 194. panta 2. punkts un 337. pants
Atbildīgā specializētā nodaļa	vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa
Pieņemts specializētās nodaļas sanāksmē	4.10.2017.

Pieņemts plenārsesijā	18.10.2017.
Plenārsesija Nr.	529
Balsojuma rezultāts	184/0/5
(par/pret/atturas)	

1. **Secinājumi un ieteikumi**

1.1. EESK atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas ieceri radīt vienotā tirgus noteikumu ievērošanas un pārdomātas īstenošanas kultūru, jo vienotais tirgus sniedz daudz iespēju cilvēkiem, kas vēlas dzīvot un strādāt citā dalībvalstī, kā arī uzņēmumiem, kuri vēlas paplašināt savu tirgu.

1.2. EESK atbalsta Komisijas rīcības plānu iekšējā tirgus problēmu risināšanas tīkla (*SOLVIT*) kvalitātes un efektivitātes paaugstināšanai. Komiteja iesaka Komisijai ciešā sadarbībā ar visām pilsoniskās sabiedrības organizācijām vairāk popularizēt minēto tīklu, lai *SOLVIT* sniegtie pakalpojumi būtu plašāk pieejami, turklāt uzņēmumiem tas būtu vairāk jāizmanto saistībā ar ekonomiskajām brīvībām vienotajā tirgū, tādēļ ir svarīgi stiprināt šo instrumentu.

1.3. EESK atbalsta iniciatīvu, kas izklāstīta priekšlikumā regulai par vienoto digitālo vārteju un kas pilsoņiem un uzņēmumiem dod iespēju viegli piekļūt pilnīgai informācijai. Komiteja pozitīvi vērtē to, ka digitālā vārteja nodrošina piekļuvi informācijai, palīdzības procedūrām un pakalpojumiem un efektīvai problēmu atrisināšanai, balstoties uz informācijas vienreizēju iesniegšanu ("vienreizējības princips") un pieeju, kas ietver visus pārvaldes līmeņus.

1.4. Dažādām pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir atšķirīgs viedoklis par priekšlikumu regulai, ar kuru paredz nosacījumus un procedūru, saskaņā ar kuru Komisija var pieprasīt sniegt informāciju. Daļa organizāciju priekšlikumu atbalsta, bet citas, piemēram, uzņēmumu pārstāvības organizācijas, izsaka par to nopietnas bažas. Pieņemot, ka priekšlikumu regulai apstiprinās paredzētajā termiņā, EESK aicina Komisiju izmantot šo rīku, kad nepieciešams, gadījumos ar spēcīgu pārrobežu dimensiju, stingri ievērojot proporcionalitātes principu un ieinteresēto personu pamattiesības, jo īpaši attiecībā uz konfidenciālas informācijas aizsardzību. Attiecībā uz informāciju, kas Komisijai pieejama šķēršļu pārvarēšanai vienotajā tirgū, jau ir izveidoti plaši informācijas kanāli, kurus varētu izmantot labāk un sistemātiskāk, lai apzinātu minētos šķēršļus, tostarp ES tiesību aktu neievērošanu. Jebkurā gadījumā EESK pauž cerību, ka piecu gadu laikā regulas darbība noteikti tiks izvērtēta.

1.5. EESK mudina ES dalībvalstis panākt lielāku progresu e-pārvaldē, īpaši attiecībā uz e-identitātes un ārvalstu identitātes dokumentu atzīšanu, jo sniegto pakalpojumu novērtējums varētu būt labāks.

1.6. EESK aicina Komisiju procesā iesaistīt pilsonisko sabiedrību, tās darbu un tās darbības rezultātus izmantojot, lai novērtētu ES iekšējā tirgus stāvokli. EESK pārstāvētajām organizācijām ir pieredze, līdzekļi un spējas iesaistīties *SOLVIT* tīklā, lai izvērstu pasākumus tā darbības popularizēšanai un nodrošinātu tā kvalitātes uzraudzību saskaņā ar priekšlikumu par vienoto digitālo vārteju. Minētā darbība jāveic, vienlaikus turpinot palīdzēt sagatavot par vajadzīgiem uzskatītos novērtējumus.

2. **Komisijas priekšlikumi**

2.1. 2016. gada 13. decembra Kopīgajā deklarācijā par ES likumdošanas prioritātēm 2017. gadā Eiropas Parlaments, Padome un Eiropas Komisija uzsvēra savu apņemšanos veicināt spēkā esošo tiesību aktu pareizu piemērošanu. Tajā pašā dienā Komisija iesniedza paziņojumu "ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu", kurā norādīts, kā Komisija pastiprinās centienus, lai nodrošinātu ES tiesību aktu piemērošanu visu interesēs. Konkrētāk, "vienotā tirgus stratēģijā" noteiktas 10 Komisijas prioritātes, kuru mērķis ir veidot vienotā tirgus noteikumu ievērošanas kultūru, īpašu uzmanību pievēršot *SOLVIT* tīkla nostiprināšanai.

2.2. Patlaban ([1]) *SOLVIT* darbojas kā tīkls, kurā apvienoti centri, ko dalībvalstis (ES un EEZ) izveidojušas valsts pārvaldes ietvaros, lai ātri un neformāli atrisinātu problēmas, ar ko saskaras privātpersonas un uzņēmumi, īstenojot savas tiesības iekšējā tirgū.

2.2.1. "*SOLVIT* lieta" ir jebkura pārrobežu problēma, ko rada iespējams iekšējo tirgu reglamentējošo ES tiesību aktu pārkāpums no publiskās pārvaldes iestādes puses, ja vien par attiecīgo problēmu nav sākta tiesvedība valsts vai ES līmenī.

2.2.2. *SOLVIT* ir valsts pārvaldes neatņemama sastāvdaļa un rīkojas tikai neformāli. *SOLVIT* nevar iejaukties šādos gadījumos:

— problēmas starp uzņēmumiem,

— patērētāju tiesības,

— zaudējumu atlīdzināšana,

— prasības celšana tiesā.

2.3. Komisijas sagatavoto "atbilstības paketi" veido šādi dokumenti.

2.4. Rīcības plāns *SOLVIT* tīkla stiprināšanai ([2]).

2.4.1. Komisija ir apņēmusies kopā ar dalībvalstīm veikt jaunus pasākumus ***SOLVIT* tīkla stratēģiskās nozīmes palielināšanai**, lai vienotais tirgus praksē darbotos labāk iedzīvotāju un uzņēmumu interesēs.

2.4.2. Tas papildina Eiropas sociālo tiesību pīlāra mērķus un ar to saistītās iniciatīvas, tādējādi apliecinot, ka Komisijas prioritāte ir veicināt sociālo taisnīgumu un iespēju vienlīdzību Eiropas Savienībā.

2.4.3. Paziņojuma mērķis ir popularizēt *SOLVIT* tīklu trīs veidos:

i) uzlabojot tā kvalitāti;

ii) izvēršot tā atpazīstamības veicināšanas pasākumus;

iii) pastiprinot tā nozīmi ES tiesību aktu izpildē.

2.4.4. Plašākā nozīmē, stratēģiskāki *SOLVIT* popularizēšanas pasākumi un strukturētāka sadarbība ar starpniekorganizācijām un attiecīgajiem tīkliem **palielinās *SOLVIT* nozīmi noderīgas informācijas un datu nodrošināšanā** par to, kā vienotais tirgus darbojas praksē: palielināsies iesniegto lietu "kritiskā masa", skarot lielāku skaitu uzņēmumu.

2.4.5. Saskaņā ar ES e-pārvaldes rīcības plānu **Komisija izpētīs iespējas īstenot informācijas vienreizējas sniegšanas principu**. Tādējādi iedzīvotājiem un uzņēmumiem, kas vēlas pirmo reizi iesniegt sūdzību Komisijai, ja attiecīgā lieta nav atrisināta *SOLVIT* tīklā, nebūtu vēlreiz jāiesniedz informācija, kura jau ir *SOLVIT* rīcībā.

2.5. Priekšlikums regulai par vienotas digitālās vārtejas izveidi ([3]).

2.5.1. Priekšlikumā regulai paredzēti vienotās digitālās vārtejas izveides un darbības noteikumi. Tā iedzīvotājiem un uzņēmumiem nodrošinās vieglu piekļuvi pilnīgai un kvalitatīvai informācijai, noderīgiem palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem un efektīvām procedūrām, kas attiecas uz ES un valstu tiesību aktiem, kurus piemēro pilsoņiem un uzņēmumiem, kad tie izmanto vai plāno izmantot ES tiesību aktos paredzētās tiesības iekšējā tirgus ietvaros.

2.5.2. Tajā arī ierosināts vienkāršot procedūru izmantošanu lietotājiem no citām dalībvalstīm, atbalstīta informācijas vienreizējas iesniegšanas principa piemērošana un paredzēti noteikumi par to, kā ziņot par šķēršļiem iekšējā tirgū, pamatojoties uz lietotāju atsauksmēm, informāciju par iekšējā tirgus darbību un statistikas datiem, kas iegūti ar vārtejā pieejamo pakalpojumu starpniecību.

([1]) Komisijas 2013. gada 17. septembra ieteikums (OV L 249, 19.9.2013., 10. lpp.).
([2]) COM(2017) 255 final.
([3]) COM(2017) 256 final.

2.5.3. Priekšlikumam pievienots saraksts ar trīspadsmit pamatprocedūrām, kas paredzētas iedzīvotājiem un uzņēmumiem, kuri pārceļas un citu dalībvalsti, un saraksts ar palīdzības un problēmu atrisināšanas pakalpojumiem, kas ieviesti ar ES saistošajiem tiesību aktiem un kuriem jābūt pieejamiem ar vārtejas starpniecību.

2.5.4. Ar pilsoņiem saistītās informācijas jomas: ceļošana Eiropas Savienībā, darbs un pensionēšanās Eiropas Savienībā, transportlīdzekļi Eiropas Savienībā, uzturēšanās citā dalībvalstī, mācības vai stažēšanās citā dalībvalstī, veselības aprūpe, tiesības, pienākumi un noteikumi, kas attiecas uz ģimenēm pārrobežu situācijā, un patērētāji pārrobežu situācijā.

2.5.5. Ar uzņēmumiem saistītas informācijas jomas: uzņēmējdarbības uzsākšana, pārvaldība un izbeigšana, personāls, nodokļi, preces un pakalpojumi, uzņēmuma finansēšana, publiskais iepirkums un darba aizsardzība.

2.6. Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru paredz nosacījumus un procedūru, saskaņā ar kuru Komisija var pieprasīt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām sniegt informāciju attiecībā uz iekšējo tirgu un ar to saistītām jomām ([4]).

2.6.1. Regulas priekšlikuma mērķis ir palīdzēt Komisijai uzraudzīt un panākt iekšējā tirgus noteikumu izpildi, ļaujot tai laikus iegūt visaptverošu un uzticamu kvantitatīvu un kvalitatīvu informāciju no tirgus dalībniekiem, kuri atlasīti, balstoties uz mērķtiecīgiem informācijas pieprasījumiem.

2.6.2. Priekšlikums, kura darbības joma neskar mikrouzņēmumus, nerada papildu administratīvo slogu, jo tajā paredzēta īpaša papildu procedūra vajadzīgās informācijas iegūšanai gadījumā, ja varētu rasties šķēršļi iekšējā tirgus darbībā. Ar šo iniciatīvu izveidotais informācijas rīks ir galējs līdzeklis, ko paredzēts izmantot tikai tad, kad informāciju nav bijis iespējams iegūt ar citiem līdzekļiem.

2.6.3. Priekšlikumā noteikta procedūra, kas jāievēro, lai pieprasītu informāciju, lēmums, kurš pamato šo pieprasījumu, konfidenciālas informācijas un dienesta noslēpuma aizsardzības nosacījumi, kā arī iespēja uzlikt naudas sodus gadījumos, kad uzņēmumi ar nodomu nesniedz atbildi vai klajas nolaidības dēļ sniedz nepatiesu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju. Visos gadījumos ir reglamentētas pilnvaras izskatīt lietas Tiesā.

2.6.4. Priekšlikumā norādīts, ka ticamas informācijas iegūšana par vienotā tirgus darbības traucējumiem palīdzēs Komisijai un valstu iestādēm nodrošināt labāku vienotā tirgus noteikumu ievērošanu un uzlabos Eiropas Savienības politiku izstrādi. Komisija uzskata, ka tas palielinātu patērētāju uzticēšanos vienotajam tirgum un palīdzētu maksimāli izmantot tā potenciālu.

3. **Vispārīgas piezīmes**

3.1. Komiteja uzskata, ka Komisijas ierosinātajā atbilstības paketē ir jāievieš daži elementi, kas stiprinātu minētā likumdošanas priekšlikuma leģitimitāti, attaisnotu visu tā turpmākajā īstenošanā iesaistīto iestāžu un struktūru cerības un panāktu tā efektīvu īstenošanu visās valstīs, uz kurām tas attiecas.

3.2. Minētās paketes galveno mērķi, proti, *SOLVIT* stiprināšanu, pieprasīja gan dalībvalstis savos Komisijai skaidri izteiktajos lūgumos ar Konkurētspējas padomes starpniecību, gan Eiropas Parlaments, tādējādi nodrošinot šim likumdošanas priekšlikumam stabilu demokrātiskās leģitimitātes pamatu.

3.2.1. Būtu lietderīgi paplašināt un precizēt to struktūrvienību un iestāžu darbību un funkcijas, kuras ir atbildīgas par izskatāmā tiesiskā regulējuma turpmāku piemērošanu un, konkrētāk, attiecībā uz regulu, ar kuru paredz nosacījumus un procedūru, saskaņā ar kuru Komisija var pieprasīt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām sniegt informāciju attiecībā uz iekšējo tirgu un ar to saistītām jomām.

3.2.2. Šajā saistībā Komiteja uzskata, ka Komisijas priekšlikums ir jāpārorientē, jo, pirmkārt, tajā nav iekļauta neviena atsauce uz Komitejas lomu regulas īstenošanas posmā un, otrkārt, šķiet, ka tā galvenais mērķis ir nostiprināt pašas Komisijas lomu administratīvajā procedūrā pirms prasības celšanas Tiesā par saistību neievērošanu.

([4]) COM(2017) 257 final.

3.2.2.1. Pirmkārt, minētais priekšlikums vājina ES funkcionālās subsidiaritātes leģitimitāti, jo Komiteja nav iesaistīta to uzdevumu veikšanā, kuri tai konkrēti noteikti Līgumos un kuru veiksmīga īstenošana ir būtiska Komitejas darbības daļa.

3.2.2.2. EESK ir pieredze, līdzekļi un spējas, lai palīdzētu plašāk informēt par *SOLVIT* darbību. Komiteja arī nav iekļauta nekāda veida sadarbībā, kas saistīta ar ierosināto regulu īstenošanas uzraudzību un novērtēšanu.

3.2.2.3. Šāda pieeja priekšlikumā par vienoto digitālo vārteju ir jāmaina, jo tā pašreizējā redakcija nav saskaņā ar LES 11. panta otrajā daļā norādīto institucionālo dimensiju, tajā ierobežota Komitejas kā organizētas pilsoniskās sabiedrības interešu pārstāves loma, turklāt priekšlikums neatbilst līdzdalības demokrātijas principa funkcionālajai dimensijai, mazinot regulas turpmākas īstenošanas efektivitāti.

3.2.2.4. Ar vienoto digitālo vārteju ir jāsekmē ātrāka efektīvas, sadarbspējīgas un visiem pieejamas e-pārvaldes izveide. EESK atbalsta informācijas vienreizējas iesniegšanas principu un vēlreiz norāda ([5]), ka būtu lietderīgi piemērot pieeju, kas iekļauj visus pārvaldes līmeņus, proti, dažādu publisko iestāžu sadarbību arī ārpus to attiecīgajām kompetences jomām, lai sniegtu prasītājam integrētu atbildi no vienas vienīgas iestādes.

3.2.3. Otrkārt, Rīcības plāna *SOLVIT* stiprināšanai III punktā paredzēti svarīgi pasākumi, kuru mērķis ir palielināt *SOLVIT* kā ES tiesību aktu izpildes nodrošināšanas instrumenta nozīmi un kuri liecina, ka ņemti vērā Konkurētspējas padomes un Eiropas Parlamenta vairakkārt izteikti aicinājumi.

3.3. Jāizsaka arī vairākas piezīmes ar mērķi panākt paziņojuma priekšlikuma maksimāli efektīvu īstenošanu.

3.3.1. Pirmkārt, attiecībā uz ieceri popularizēt *SOLVIT* būtu jāapskata divi jautājumi, kas nav iekļauti Komisijas rīcības plānā.

3.3.2. No vienas puses, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no ES, kas varētu notikt 2019. gada vidū, tiks ievērojami sašaurināts plāna II punktā minētais jēdziens "tirgus". Ja līdz tam laikam nebūs noslēgts nolīgums par Apvienotās Karalistes un ES divpusējām attiecībām un ja AK valsts nebūs Eiropas Ekonomikas zonā, tās valdībai vairs nebūs nekādu saistību attiecībā uz plāna īstenošanu, un tas kaitēs Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem un to valstu pilsoņiem, kurās darbojas *SOLVIT* centru tīkls.

3.3.3. No otras puses, tā kā ES tiesībām un, konkrētāk, tās ekonomiskajām pamatbrīvībām ir ekstrateritoriāla darbības joma, un līdz ar to priekšrocības un pienākumi attiecas arī uz trešo valstu valstspiederīgajiem un pārvaldes iestādēm, turpmāk būtu jāparedz *SOLVIT* centru izveide un darbība to valstu teritorijā, ar kurām ES ir noslēgusi īpašus starptautiskus nolīgumus, kas paredzēti LESD 218. panta 6. punkta a) apakšpunkta pirmajos trīs punktos. Tas dotu konkrētu labumu iedzīvotājiem un uzņēmumiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kā arī uzlabotu iekšējā tirgus noteikumu ievērošanu.

3.4. Otrkārt, ir jārada stimuli pārvaldes iestādēm tajās dalībvalstīs, kurās digitālās plaisas vai citu iemeslu dēļ regulas par vienotās digitālās vārtejas izveidi īstenošanai ir vajadzīgs vairāk līdzekļu nekā citās.

3.4.1. Komisija varētu ierosināt apstiprināt darbību ar mērķi stiprināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju. Šķiet, ka šāda darbība būtu arī noderīga, lai stimulētu ieinteresētos uzņēmumus, ņemot vērā Komisijas rīcības plāna III punktā uzskaitītos datus, kas liecina par *SOLVIT* centros izskatāmo lietu skaita nesamērīgām atšķirībām, kuras nav izskaidrojamas tikai ar iesaistīto dalībvalstu atšķirīgo demogrāfisko īpatsvaru un atšķirīgajiem ekonomikas rādītājiem.

3.5. Visbeidzot visās valstīs, kurās darbojas *SOLVIT* tīkls, ir jāparedz saistības, kas pēc iespējas ātrāk un ar pārredzamu konkursu starpniecību nodrošinātu personāla atlasi un pieņemtu darbā piemērotus un pastāvīgus darbiniekus tīkla centros iesniegto lietu izskatīšanai.

([5]) OV C 487, 28.12.2016., 99. lpp.

4. **Īpašas piezīmes**

4.1. **Par *SOLVIT***

4.1.1. EESK atbalsta konkrētus uzlabojumus *SOLVIT* darbības pilnveidošanai. Tas var būt noderīgs instruments, kas iedzīvotājiem un uzņēmumiem nodrošina platformu, ar kuras palīdzību var novērst daudzas ar iekšējo tirgu saistītās problēmas. Komisijai vēl vairāk vajadzētu uzlabot *SOLVIT* vispārējo atpazīstamību.

4.1.2. Efektīvāka tiesībaizsardzība dod labumu gan pilsoņiem, gan uzņēmumiem. Dati liecina, ka salīdzinājumā ar uzņēmumu iesniegto lietu skaitu laika gaitā ir pieaudzis lietu skaits, ko *SOLVIT* tīklā iesnieguši iedzīvotāji, īpaši ar sociālo nodrošinājumu saistīto lietu skaits. Tomēr uzņēmumu lietu atrisināšanas līmenis, proti, 80 %, bija zemāks par vidējo tīklā (89 %). Komisijai ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai visi lietotāji varētu izmantot tīkla sniegtās iespējas. Ir svarīgi stiprināt šo instrumentu, un EESK cer, ka uz "Rīcības plānu *SOLVIT* stiprināšanai" liktās cerības piepildīsies, jo īpaši attiecībā uz pārsūdzības procedūras ieviešanu uzņēmumiem preču savstarpējas atzīšanas jomā un tiešāku un efektīvāku juridisku atbalstu tīklam, izmantojot uzlabotu neformālas tiesiskās palīdzības mehānismu un interaktīvus mācību rīkus, kā arī iespēju atrisināt domstarpības.

4.2. **Par priekšlikumu regulai par vienoto digitālo vārteju**

4.2.1. Komiteja atbalsta regulas priekšlikumā ietverto iniciatīvu par vienoto digitālo vārteju. Ar vārtejas palīdzību iedzīvotājiem un uzņēmumiem jānodrošina visa informācija un palīdzība, kas tiem vajadzīga darbībai iekšēja tirgū. Ja šis rīks būs labi izstrādāts, tas palīdzēs gan iedzīvotājiem, kas dzīvo un strādā citā ES dalībvalstī, gan arī uzņēmumiem, īpaši MVU un jaunuzņēmumiem, kuri vēlas izmantot kādu no uzņēmējdarbības brīvībām citā dalībvalstī.

4.2.2. Bieži vien iedzīvotāji un uzņēmumi pilnībā neapzinās savas tiesības un iespējas vienotajā tirgū. Vienotajai digitālajai vārtejai ir jāuzlabo un savstarpēji jāsavieno jau esošie rīki un jāpalīdz uzņēmumiem visbiežāk lietotās administratīvās procedūras un formalitātes izpildīt tiešsaistē. Ar šo vārteju jāpanāk lielāka pārredzamība, noteiktība un prognozējamība vienotajā tirgū.

4.2.3. Ir svarīgi, lai vienotajā digitālajā vārtejā būtu pieejama visa informācija un palīdzība, kas uzņēmumiem vajadzīga, lai atvieglotu pārrobežu uzņēmējdarbību. Tas ietver aktuālu un ļoti kvalitatīvu informāciju par tirgu, problēmu atrisināšanu un strīdu izšķiršanas mehānismiem, kā arī elektroniskas procedūras uzņēmumiem, kuri vēlas izvērst pārrobežu darbību.

4.3. **Par priekšlikumu regulai par vienotā tirgus informācijas rīku**

4.3.1. Dažādām EESK pārstāvētajām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, īpaši uzņēmumu pārstāvības organizācijām, ir atšķirīgi viedokļi par priekšlikumu regulai, ar kuru paredz nosacījumus un procedūru, saskaņā ar kuru Komisija var pieprasīt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām sniegt informāciju attiecībā uz iekšējo tirgu.

4.3.2. Uzņēmumu pārstāvības organizācijas priekšlikumu vērtē atturīgi, jo tas lielā mērā tieši skar uzņēmumus, lai gan vienotā tirgus darbības šķēršļu pārvarēšana ir dalībvalstu kompetencē:

a) vienotā tirgus efektīvākai darbībai būtiski svarīgi labāk piemērot pieņemtos noteikumus. Tas nozīmē, ka vispirms jāsniedz norādes un palīdzība dalībvalstīm noteikumu transponēšanā un piemērošanā. Komisijai vajadzētu uzņemties lielāku lomu izpildes procesā, lai nodrošinātu, ka visi ekonomikas dalībnieki ievēro noteikumus, un nekavējoties sākt izmēģinājuma projektus vai pārkāpumu procedūras noteikumu neievērošanas gadījumā;

b) attiecībā uz informāciju, kas Komisijai pieejama, lai pārvarētu šķēršļus vienotajā tirgū, jau ir izveidoti plaši informācijas kanāli, piemēram, Eiropas Biznesa atbalsta tīkls, strīdu izšķiršanas tiešsaistē platforma (SIT) platforma, datubāze *TRIS* (*Technical Regulation Information System*), Iekšējā tirgus informācijas sistēma (*IMI*) sistēma un *REFIT* platforma. Minētos kanālus varētu izmantot plašāk un sistemātiskāk, lai apzinātu šķēršļus un segmentāciju vienotajā tirgū, tostarp ES tiesību aktu neievērošanu;

c) uzņēmumi pauž bažas un bailes par administratīvā sloga palielināšanos, ko radīs jaunā prasība sniegt konfidenciālu komercinformāciju un sensitīvus datus par uzņēmumiem (cenu politika, uzņēmējdarbības stratēģija), kuras neievērošanas gadījumā piemēro sankcijas un soda naudas.

4.3.3. Savukārt pilsoniskās sabiedrības struktūru pārstāvības organizācijas priekšlikumu regulai vērtē pozitīvi, jo uzskata, ka ir svarīgi

a) nodrošināt piekļuvi uzticamiem datiem, tādējādi ne tikai palielinot pārredzamību, bet arī uzlabojot iekšējā tirgus darbību, jo Komisijas rīcībā būs atbilstīga, noderīga un saskaņota informācija, kas ir ļoti svarīga, lai pieņemtu konkrētus pasākumus,

b) laikus iegūt pilnīgu un uzticamu kvantitatīvu un kvalitatīvu informāciju no tirgus dalībniekiem, kuri atlasīti, balstoties uz mērķtiecīgiem informācijas pieprasījumiem,

c) palīdzēt Komisijai nodrošināt iedzīvotāju un uzņēmumu tiesību ievērošanu vienotajā tirgū un stiprināt sadarbību ar dalībvalstīm.

4.3.4. Pieņemot, ka priekšlikumu regulai apstiprinās paredzētajā termiņā, EESK aicina Komisiju izmantot šo rīku, kad nepieciešams, gadījumos ar spēcīgu pārrobežu dimensiju, stingri ievērojot proporcionalitātes principu un ieinteresēto personu pamattiesības, jo īpaši attiecībā uz konfidenciālas informācijas aizsardzību.

4.3.4.1. Turklāt ierosinājums veikt novērtējumu, kas minēts priekšlikuma paskaidrojuma tekstā ir jāiekļauj tiesību aktā, lai tas būtu saistošs noteikums. Šāds tiesību akta novērtējums būtu jāveic piecu gadu laikā pēc regulas pieņemšanas, lai analizētu uzraudzības pasākumu darbību.

5. **EESK loma šajā procesā**

5.1. ES vienotā tirgus izveides pabeigšana un tā noteikumu pienācīga izpilde ir viena no galvenajām EESK prioritātēm.

5.2. Bieži vien iedzīvotāji un uzņēmumi pilnībā neapzinās savas tiesības un iespējas iekšējā tirgū. Vienotās digitālās vārtejas mērķis ir uzlabot un savstarpēji savienot jau esošos rīkus un palīdzēt uzņēmumiem visbiežāk lietotās administratīvās procedūras un formalitātes izpildīt tiešsaistē. Ar šo vārteju jāpanāk lielāka pārredzamība, noteiktība un prognozējamība vienotajā tirgū.

5.3. EESK, būdama pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāve, ir gatava iesaistīties šajā iniciatīvā. Tādēļ Komiteja piedāvā savu palīdzību regulas par vienoto digitālo vārteju īstenošanas uzraudzībā un novērtēšanā.

5.4. EESK aicina Komisiju cieši sadarboties ar Komiteju, lai izmantotu tās locekļu, kuri nāk no 28 ES dalībvalstīm, zināšanas un pieredzi.

Briselē, 2017. gada 18. oktobrī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas priekšsēdētājs
Georges DASSIS